

PROPUNERE

cu privire la proiectul de Hotărâre privind aprobarea „Regulamentului de stabilire a criteriilor de identificare a clădirilor neîngrijite situate în intravilanul municipiului Cluj-Napoca”,
exprimată în cadrul Consultării Publice inițiate de Primăria Municipiului Cluj-Napoca în
perioada 14-28.02.2020,

<https://primariaclujnapoca.ro/cetateni/dezbatere-publica/regulamentul-de-stabilire-a-criteriilor-de-identificare-a-cladirilor-neingrijite-situate-in-intravilanul-municipiului-cluj-napoca/>

Cluj-Napoca, 27.02.2020.

Propunem/ solicităm Primăriei Municipiului Cluj-Napoca, ca toate considerentele expuse în acest document să fie traduse în:

- **renunțarea la aplicarea măsurii de majorare a impozitului cu până la 500% în cazul persoanelor dezavantajate, vulnerabile și marginalizate în sensul prevederilor legale menționate;**
- **identificarea unor modalități prin care municipalitatea poate să sprijine aceste persoane în eforturile lor de a îmbunătăți starea clădirii în care locuiesc pentru a nu-și pune în pericol sănătatea și viața.**

Pentru ca prevederile prezentate mai jos să producă efecte, este nevoie de introducerea lor în proiectul de HCL privind „Regulamentul de stabilire a criteriilor de identificare a clădirilor neîngrijite situate în intravilanul municipiului Cluj-Napoca”, Regulament care include și posibilitatea majorării impozitului pe „clădirile neîngrijite” cu 500%.

Admițând legalitatea prevederilor pe care Primăria Municipiului Cluj-Napoca vrea să le aplice prin proiectul de Hotărâre privind aprobarea „Regulamentului de stabilire a criteriilor de identificare a clădirilor neîngrijite situate în intravilanul municipiului Cluj-Napoca”, adică următoarele norme legale:

- consiliului local îi este conferită posibilitatea legală de a lua măsuri pentru majorarea impozitului pe clădiri cu până la 500% pentru clădirile neîngrijite (Art. 489 din Legea 227/2015 privind Codul Fiscal);
- o clădire neîngrijită este clădirea aflată în stare avansată de degradare, stare de paragină, insalubră, cu fațada nereparată/ necurățată/ netencuită/ nezugrăvită, cu geamuri sparte sau alte situații de asemenea natură (Art. 168, lit a) din HG 1/2016 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii 227/2015);

Observând că posibilitatea de a lua măsuri pe baza prevederilor de mai sus permite, sau cel puțin nu exclude și considerarea, în luarea unor astfel de decizii, și a altor prevederi legale;

Considerând că orice politică publică, chiar și cea privind clădirile are efecte asupra situației socio-economice a oamenilor;

Pornind de la ideea că măsurile privind majorarea impozitului cu până la 500% trebuie fundamentate și pe analiza situației socio-economice a celor afectați, respectiv și pe analiza impactului acestor măsuri asupra condiției lor;

Susținând că măsura privind majorarea impozitului cu până la 500% va rezulta în creșterea inegalităților socio-economice dacă se aplică în mod similar tuturor persoanelor, indiferent de situația lor socio-economică, vârstă sau sănătate (factori care definesc oportunitățile persoanelor de a se bucura de o bună calitate a vieții),

Considerând că aceste măsuri aduse în vederea îngrijirii clădirilor în cazul categoriilor sociale dezavantajate, vulnerabile sau marginalizate pot să conducă la înrăutățirea situației lor socio-economice,

Semnatarii acestui document aduc în atenția Primăriei și Consiliului Local al Municipiului Cluj-Napoca normele legislative de mai jos care definesc nevoia, obligația și posibilitatea de a stabili măsuri specifice în funcție de situația socio-economică a proprietarilor afectați de măsurile de politici publice aparent neutre privind starea clădirilor pe care le au în proprietate:

- Codul Fiscal 2020 actualizat – Cap. II: Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri, Art. 456, alin. (1) și (2) cu privire la Scutiri
- Legea 48/ 2002 – Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Art. 2, alin. (9) și (10); Art. 4.
- Legea 292/ 2011 – Legea asistenței sociale, Art. 5, lit. (p); Art. 53, alin. (1) și (2); Art. 56, alin. (1).
- Legea 116/2002 – Legea privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, Art. 3; Art. 23; Art. 24; Art. 25, alin. (1); Art. 27, alin. (2).
- Hotărâre Nr. 1149 din 17 octombrie 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, Art. 49; Art. 50; Art. 52, alin. (1); Art. 53; Art. 60, alin. (1) și alin. (2).
- Metodologia privind desfășurarea operațiunilor de regenerare urbană a zonelor construite protejate. Anexă la legea amenajării teritoriale și urbanismului, Capitolul III - Tratarea insalubrității alin. (B) și (M).

Pe baza celor de mai sus, atunci când se decide majorarea impozitului cu până la 500% pe „clădirile neîngrijite”, Primăria Cluj-Napoca va trebui să ia în considerare situația socio-economică a proprietarilor:

- dacă au venituri mai mici decât salariul minim brut pe țară (pe acest fond, consiliul local poate să decidă să îi scutească de plata impozitului conform art. 456 al Codului Fiscal, și cu atât mai mult, să îi scutească de la plata impozitului majorat cu până la 500%);
- dacă aparțin unei categorii defavorizate care nu se bucură de egalitatea șanselor și se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor pentru că sunt afectați de marginalizare (în acest caz, conform legii pentru prevenirea tuturor formelor de discriminare, ei pot beneficia de măsuri speciale, inclusiv de acțiuni afirmative);

- dacă locuiesc în condiții improprii pentru că nu au resurse suficiente prin care să își asigure o calitate mai bună a vieții;
- dacă suferă de diverse boli și/sau dizabilități;
- dacă sunt persoane în vârstă fără susținători legali;
- dacă sunt persoane vulnerabile și au dreptul la măsuri de protecție împotriva sărăciei și excluziunii sociale (conform legii asistenței sociale), iar majorarea impozitului cu până la 500% le-ar agrava starea de sărăcie și excluziune socială, deci ar contraveni dreptului lor de a fi protejați împotriva acestor fenomene;
- dacă sunt persoane afectate de marginalizare socială și au dreptul la măsuri de prevenire a marginalizării sociale (conform legii privind marginalizarea socială), iar majorarea impozitului cu până la 500% le-ar agrava starea de marginalizare; fiind în imposibilitatea de a plăti suma majorată și/sau eventualele penalizări impuse, aceste persoane ar ajunge în riscul să își piardă casa, devenind persoane fără adăpost; în măsura în care majorarea impozitului cu până la 500% produce astfel de efecte, înseamnă că această măsură încalcă drepturile acestor persoane cu privire la prevenirea (agravării) marginalizării lor;
- dacă clădirile în care locuiesc se încadrează în categoria „clădirilor insalubre”, programele de regenerare a clădirilor și/sau a zonelor („combaterea insalubrității”) trebuie să includă și un pachet de măsuri de protecție socială („combaterea sărăciei”); astfel, primăria va putea evita ca – urmărind intenția de a îmbunătăți starea clădirilor –, să contribuie la înrăutățirea situației locatarilor acestor clădiri.

Cele de mai sus se pot proba prin evidențe, de exemplu declarații pe propria răspundere, adeverințe de venit și/ sau cupoane de pensii, adeverințe medicale, dar și printr-o opinie exprimată de către Direcția de Asistență Socială și Medicală cu privire la situația socio-economică și medicală a proprietarilor în cauză, respectiv a încadrării lor în categoriile de persoane dezavantajate, vulnerabile și marginalizate care ar trebui să beneficieze de drepturile și măsurile menționate anterior.

Într-o localitate ca orașul Cluj, în care sunt mari discrepanțe între cei înstăriți și cei care au resurse de trai modeste, și unde există o piață scumpă a chiriilor private, măsura majorării impozitului ar putea să țină cont și de următoarea distincție: dacă proprietarii „clădirilor neîngrijite” locuiesc efectiv în ele, nu au alte clădiri/ apartamente în proprietate și nu încasează venituri de pe urma închirierii lor, sau, din contra, sunt proprietari mari care închiriază pe piață clădirile/ apartamentele respective și generează venituri/ profit de pe urma lor.

Prof. univ. dr. Enikő Vincze, Căși sociale ACUM!

Puteți semna această propunere aici:

https://www.petitiononline.com/susinei_renunarea_la_majorarea_impozitului_pe_cldiri_cu_500_i_n_cazul_proprietarilor_aparinand_unor_categorii_sociale_dezavantajate_in_cluj-napoca#form

Sau prin trimiterea unui mesaj de susținere la adresa de email: eniko.vincze10@gmail.com

ANEXĂ LEGISLATIVĂ

■ Codul Fiscal 2020 actualizat - Cap. II: Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri (art. 455 - art. 462).

Art. 456 – Scutiri

(1) Nu se datorează impozit/taxă pe clădiri pentru:

- r) clădirile aflate în proprietatea sau coproprietatea veteranilor de război, a văduvelor de război și a văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război;
- s) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 1 și 5 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și a persoanelor fizice prevăzute la art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare; scutirea rămâne valabilă și în cazul transferului proprietății către copiii acestor categorii de beneficiari (*persoane persecutate politic după 1945*);
- t) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat și a persoanelor încadrate în gradul I de invaliditate, respectiv a reprezentanților legali, pe perioada în care au în îngrijire, supraveghere și întreținere persoane cu handicap grav sau accentuat și persoane încadrate în gradul I de invaliditate.

(2) Consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe clădiri datorate pentru următoarele clădiri:

- j) clădirea folosită ca domiciliu și/sau alte clădiri aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare (*Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989; urmaș de erou-martir*);
- k) clădirea folosită ca domiciliu, aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor ale căror venituri lunare sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară ori constau în exclusivitate din indemnizație de șomaj sau ajutor social.

■ Legea 48/ 2002 - Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2, alin (9) Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe.

Art. 2, alin (10) În înțelesul prezentei ordonanțe, eliminarea tuturor formelor de discriminare se realizează prin:

a) prevenirea oricăror fapte de discriminare, prin instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor acțiuni afirmative, în vederea protecției persoanelor defavorizate care nu se bucură de egalitatea șanselor;

Art. 4. În înțelesul prezentei ordonanțe, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor din cauza originii sociale ori a unui handicap, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare generat de cauze specifice, cum ar fi o boală cronică necontagioasă ori infectarea HIV, statutul de refugiat sau azilant.

■ **Legea 292/ 2011 – Legea asistenței sociale**

Art. 5. Sistemul național de asistență socială se întemeiază pe următoarele valori și principii generale:

(p) – complementaritatea și abordarea integrată, potrivit căroră, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural etc.

Art. 53, Alin. (1). Măsurile de prevenire și combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială se înscriu în cadrul general de acțiuni multidimensionale ale procesului de incluziune socială prin care se asigură oportunitățile și resursele necesare pentru participarea persoanelor vulnerabile în mod deplin la viața economică, socială și culturală a societății, precum și la procesul de luare a deciziilor care privesc viața și accesul lor la drepturile fundamentale.

Art. 53, Alin. (2) Pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială, prin politicile publice inițiate, statul:

a) asigură accesul persoanelor vulnerabile la unele drepturi fundamentale, cum ar fi: dreptul la locuință, la asistență socială și medicală, la educație și la loc de muncă;

b) instituie măsuri de sprijin conform nevoilor particulare ale persoanelor, familiilor și grupurilor defavorizate.

Art. 56, alin. (1). Principalele categorii de servicii sociale având drept scop exclusiv prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială sunt adresate persoanelor și familiilor fără venituri sau cu venituri reduse, persoanelor fără adăpost, victimelor traficului de persoane, precum și persoanelor private de libertate.

■ **Legea 116/2002 – Legea privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale**

Art. 3. Marginalizarea socială, în sensul prezentei legi, se definește prin poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității; ea se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață.

CAPITOLUL III. Măsuri pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale

Art. 23. Nivelul venitului net lunar pe o persoană, până la care o persoană este considerată ca fiind marginalizată, se stabilește anual, prin hotărâre a Guvernului, înainte de depunerea la Parlament a proiectului legii bugetului de stat.

Art. 24. În funcție de nivelul venitului stabilit la art. 23 consiliile locale au obligația să identifice persoanele și familiile care se găsesc în această situație și să stabilească măsuri individuale în vederea prevenirii marginalizării sociale a acestora.

Art. 25, alin. (1). În funcție de nivelurile veniturilor stabilite în temeiul prevederilor art. 23 consiliile locale au obligația de a asigura accesul persoanelor și familiilor marginalizate, identificate potrivit art. 24, la locuință și la serviciile publice de strictă necesitate, cum sunt: apă, energie electrică, gaze naturale, termoficare etc.

Art. 27, alin. (2). Consiliile locale au obligația de a analiza trimestrial modul în care au fost aplicate măsurile pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale, prevăzute în programul acestora.

Hotărârea Nr. 1149 din 17 octombrie 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale

Art. 49. Prin persoană marginalizată social se înțelege persoana care beneficiază de venit minim garantat sau face parte dintr-o familie beneficiară de venit minim garantat, în condițiile Legii nr. 416/2001, și se află în cel puțin două dintre următoarele situații: a) nu are loc de muncă; b) nu are locuință în proprietate sau în folosință; c) locuiește în condiții improprii; d) are unul sau mai mulți copii în întreținere sau face parte dintr-o familie cu mulți copii în întreținere; e) este persoană vârstnică, fără susținători legali; f) este încadrată în categoria persoanelor cu handicap sau invaliditate; g) are în întreținere o persoană încadrată în categoria persoanelor cu handicap grav, accentuat ori invaliditate gradul I sau II; h) a executat o pedeapsă privativă de libertate.

Art. 50. În sensul prevederilor prezentelor norme metodologice, prin locuință cu condiții improprii se înțelege locuința improvizată sau construcția cu destinație de locuință care nu îndeplinește cerințele minimale prevăzute la lit. (A) din Anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte condiții stabilite pe baza criteriilor aprobate prin hotărâre a consiliului local.

Art. 52, alin. (1). În aplicarea prevederilor art. 24 din Legea nr. 116/2002 serviciul public de asistență socială stabilește măsuri individuale în vederea prevenirii și combaterii marginalizării sociale a persoanelor și familiilor identificate pe baza metodologiei prevăzute la art. 51.

Art. 53. Pentru persoanele și familiile identificate potrivit art. 51, consiliile locale au obligația de a asigura, după caz, accesul la o locuință sau la serviciile publice de strictă necesitate, cum sunt: energie electrică, apă, gaze naturale, termoficare și altele asemenea.

Art. 60, alin. (1). Consiliile locale au obligația de a întocmi și de a aproba anual programe privind măsurile pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale.

Art. 60, alin. (2). Trimestrial consiliile locale au obligația de a analiza stadiul aplicării măsurilor din programele prevăzute la alin. (1).

■ Metodologia privind desfășurarea operațiunilor de regenerare urbană a zonelor construite protejate. Anexă la legea amenajării teritoriale și urbanismului.

Capitolul III, litera (B). Acțiuni de combatere a insalubrității, după cum urmează:

- b) investiții în locuințe sociale;
- e) asistență socială;
- f) combaterea sărăciei;

Capitolul III, litera (M). Structurarea programelor de intervenție, care să se realizeze după cum urmează:

- a) Într-o coordonare strânsă cu programele pentru atenuarea/combateră stării de sărăcie.
- e) În zonele cu locuințe individuale aflate pe loturi foarte mici, măsurile de combatere a insalubrității pot fi întreprinse prin cofinanțare cu proprietarii, cu următoarele condiții: (i) să existe în prealabil un program dedicat acestor zone și tipuri de măsuri, care să clarifice condițiile de eligibilitate,; (ii) programul să fie facut public și selecțiile să fie transparente; (iii) cofinanțările măsurilor de combatere a insalubrității să fie făcute pe bază de contracte privind desfășurarea lor, recepționarea lor și menținere stării ameliorate prin grija proprietarilor, pentru o perioadă de timp.